

ትምህርትን ስልጠናን

ሜላ/አገባብ ትምህርቲ

ግዴታዊ ትምህርቲ

ሞያዊ ስልጠና / ማእከላዊ ደረጃ ትምህርቲ

ዩኒቨርሲቲ / ክሊላዊ ላዕለዋይ ትምህርቲ

ተፈላግነት ዲፕሎማ

ሜላ/አገባብ ትምህርቲ

ናይ ስዊስ ናይ ትምህርቲ ሜላ/ አገባብ ሓደ ዘላቂ ቀጻልነት ዘለዎ ሰብኣዊ ዕብየት ክእለትን ዓቕሚን ክምጽእ ዝኽእል መንገዲ ኮይኑ ዝትሓንጸጸ ኢዩ። ሓደ ዝለዓለ ዋጋ ዘለዎ ትሕተ ቅርጺ እቲ ናይ ሞያ ስልጠና እዩ። እዚ ንዝለዓለ ዓውደ ስልጠና ወይ ንዩኒቨርሲቲ ኣብ ላዕለዎይ ደረጃ ትምህርቲ ሰረት ዝስርት እዩ።

አመሰራርታ / አጃውጣ ሓላፍነት

ኣብ ስዊስ ሰለስተ ኣብ ሕድሕድ ዝተመሰረቱ ናይ ስልጠና/ትምህርቲ ደረጃታት ኣለዉ።

- ግዴታዊ መሰረታዊ ትምህርቲ (Volksschule: Kindergarten, Primarschule und Sekundarstufe I)
- ሞያዊ መሰረታዊ ትምህርቲ ወይ ማእከላይ ትምህርቲ (Sekundarstufe II)
- ላዕለዎይ ክኢላዊ /ዩኒቨርሲቲ ከምኡውን ላዕለዎይ ስልጠናዊ ትምህርቲ(Tertiärstufe)።

ንኩሎም ደረጃታት ትምህርቲ መንግስቲ ሓላፍነት ይወስድ። ነዚ ዝምልከት ስርሓትን ሓላፍነትን፡ ኣብ ትሕቲ መንግስቲ፡ ካንቶን ምምሕዳር ከባቢ ይከፋፈል። በዚ መሰረት ከኣ ሜላ/ አገባብ ትምህርቲ ካብ ካንቶን ናብ ካንቶን ይፈላለ።

ግዴታታት ትምህርቲ

ግዴታዊ መሰረታዊ ትምህርቲ ኣብ ካንቶን ኣርጋው፡ 11 ዓመት ይወስድ። እዚ እቲ ውላድ ወዲ 4 ዓመት ምስኮነ ይጅምር። ቆልዑት ብዘይ ገለ ምኽንያትን ብዘይ ምሕባርን ትምህርቲ ምስዘይከዱ፡ ወልዲ ይቕጽዑ። ሓደስቲ ሰፈርቲ ናይት ቦታ ምስዝኾኑ፡ መንእሰያት ክሳብ 16 ዝዕድሜኦም ኣብቲ ግዴታዊ መሰረታዊ ትምህርቲ ክኣትዉ መሰል ኣለዎም። ደንጉዮም ናብ ስዊስ ዝኣተዉ መንእሰያት ካብ ናይ ትምህርታዊን ናይ ስልጠናን ናይ ምኽሪ ትካላት ኣብ ካንቶን ኣርጋው፡(ask!) ንሞያን ካልእን ዝምልከት ሓበሬታ ክረኽቡ ይከእል።

ስልጠና ድሕሪ ግዴታዊ ትምህርቲ

ዳርጋ ኩሎም ተመሃሮ መንእሰያት፡እቲ መሰረታዊ ግዴታዊ ትምህርቲ ምፍጻሞም፡ ሓደ ቀጻሊ ሞያዊ ትምህርቲ/ስልጠና ይዛዝሙ። ብፍላይ ብዙሓት መንእሰያት ተመሃሮ ዝወስድዎ ውሳኔ፡ ሞያዊ ስልጠናዊ ትምህርቲ (Berufslehre)ይመርጹ። እዚ ኣብ ቀጻሊ ናብ ዝለዓለ ሞያዊ ስልጠና መንገዲ ይኸፍት። ኣብ ግዜዚ ስልጠና ሞያዊ ብስለት ዝእምት (Berufsmaturität) ዝገብር መንእሰይ፡ ኣብ ቀጻሊ ሓደ ላዕለዎይ ስልጠና ትምህርቲ (Fachhochschule) ክኣቱ ይኽእል። ብሓርፋፍ ገምጋም 20 ሚእታዊት ናይዘም መንእሰያት ሞያዊ ብስለት ጂምናዝዮም (gymnasiale Maturität) ይዛዝሙ እሞ ናብ ዩኒቨርሲቲ ደረጃ ትምህርቲ ናይ ምቕጻል ዕዳል ይረኽቡ።

ምወላ ንትምህርቲ

ትሑት ገንዘባዊ ዓቕሚ ዘለዎም ሰባት ብምወላ (Stipendien) ትምህርቲን ስልጠናን ክጠናቕቑ/ ክውድኡ ይክእሉ። ኣብዚ ናይ ሓገዝ ክፍሊት ንስልጠና እቲ ድሕሪ መሰረታዊ ግዴታዊ ትምህርቲ ዝምልከት ኢዩ። ኣብ ካንቶን ኣርጋው ዝነብሩ ወጻእተኛታት ናይዚ ዕድል ምወላ ተጥቀምቲ ይኾኑ። እዚ ግን ኣብ ዜግነትን መንበሪ ፍቓድ ኣብ ስዊስን ናይቲ ተመሃራይ ወይ ወለዲ ከም ረቓሒ ኣብ ግምት ይእቱ። ዝያዳ ሓበሬታ እቲ ክፍሊ ምወላ (Sektion Stipendien) ናይ ካንቶን ምምሕዳር ይዘርግሕ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክ ኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.marhaban-aargau.ch/ti/school-and-education/education-system

ግዴታዊ ትምህርቲ

ግዴታዊ ትምህርቲ ንቆልዑ መሰረታዊ ትምህርቲ፡ ንኣብ ቀጻሊ ዕብየት ግዕዞኦም ዘድሊ ፍልጠት የበርክት። ህዝባዊ ቤት ትምህርቲታት ብነጻ ይወገቡ።

ምዝገባ ቆልዑት

ንስርሓት ህዝባዊ ቤት ትምህርቲቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ምሉእ ሓልፍነት ይስከም። ንሓደ ቆልዑ ኣብ ቤት ትምህርቲ ንክምዝገቡ፡ ወለዲ ናብ ቤት ጽሕፈት ምምሕዳር ከባቢ ወይ ናብ ሓላፊ ቤት ትምህርቲ ክኸዱ ይግባእ።

ደረጃታት ትምህርቲ

ግዴታዊ ትምህርቲ ኣብ ሰለስተ ተኸታተልቲ ደረጃታት ይኸፈል፡

- መዋእለ ሕጻናት (Kindergarten) ክልተ ዓመት ዝጸንሑ፡
- ቀዳማዊ ደረጃ ትምህርቲ (Primarschule) ንኸዱኸት ዓመት ዝጸንሑ፡ ፍሉይ ጠለባትን ንጥፈታት ድልየትን ዘለዎም ቆልዑት፡ ፍሉይ ሓገዝ ይግበረሎም።
- ላዕለዋይ ወይ ካልኣይ ደረጃ ትምህርቲ (Sekundarstufe I) ሰለስተ ዓመት ይወስድ። ኣብዚ ደረጃ ትምህርቲ ሰለስተ ዓይነት ትምህርቲ ኣለዉ (Realschule, Sekundarschule, Bezirksschule)። ዝተፈላለዩ ደረጃ ንጥፈታት ከኣ ኣለዎም።

ጃንጃ ጀርመን ዘክእሉ ቆልዑት፡ ኣብ ኩሉ ደረጃታት ፍሉይ ሓገዝ ይግበረሎም።

ንዝያዳ መላለዩ ዝኸውን ሓበሬታ ኣብ መጽሔት "ቤት ትምህርታት ካንቶን ኣርጋው" der Broschüre "Die Schulen im Kanton Aargau" ይርከብ።

ህዝባዊ / ናይ ውልቂ ትምህርቲ

ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ ብነጻ ብዘይ ክፍሊት ይወገቡ። ደቂ ተባዕትዮን ደቀንስትዮን ብሓባር ይመሃሩ። ኣቲ ዝወሃብ ትምህርቲ ካብ ዝኸነ ናይ እምነት ጸግዒ ነጻ ኢዩ። መብዛሕትኦም ቆልዑት ነዚ መሰረታዊ ትምህርቲ ኣብ ህዝባዊ ቤት ትምህርቲ ይዛዝሙ (95%)። ናይ ውልቂ ቤት ትምህርቲ ውን ኣሉ። ወለዲ ንደቆም ናብ ናይ ውልቂ ቤት ትምህርቲ ምስገሰድዎም፡ መምሃሪ ክፍሊት ከም ሕገ ባዕሎም ይኸፍሉ።

ምኣሰልን ግቡእን ወልዲ

ቤት ትምህርቲን መምህራንን ንወለዲ ብዛዕባ መዓልታዊ ንጥፈታት ውላዶም ክሕብርዎም ይግደዱ። ነዚ ከእ ንወልዲ ምዝርራብ መደብ(ኣብ መንጎ መምህርን ወለዲን)፡ ናይ ወለዲ ምሽት (ሓበሬታ ናይ ቤት ትምህርቲ ንወለዲ) ከምኡውን ናይ ሓበሬታ ምዝርጋሕ መዓልቲ ይግበር። እዚኦም ንወለዲ ቀንዲ ዘይተርፉ ግድነታት እዮም። ወለዲ፡ ውላዶም ናብ ቤት ትምህርቲ ብቀጻሊ ክኸይድ ምሉእ ሓላፍነት ይስከሙ። ውላድ ኣብ ትምህርቲ ክሳተፍ ዘይክእል እንተኮይኑ(ብምኽንያት ሕማም)፡ ወለዲ ብዛዕባዚ ንቤት ትምህርቲ ክሕብሩ ይግባእ። ውላዶም ዕዮ ገዛ ንክገብር ተገዲሶም ክከታተልዎ ይግባእ። ወለዲ ብተከታታሊ ንውላዶም ብስራሕ ትምህርቲን ዕዮ ገዛን ምስገባብኦም ተገዳስነት ምስዘርእይዎን፡ ኣብ ትምህርቲ ዓቢ ሓገዝ ይኸኖ። ምስ ናይ ስዊስ ናይ ትምህርቲ ሚላ ንዘይተኣማመኑሉ ሰባት፡ ፍሉይ ናይ ሓበሬታ መዓልቲ ኣሎ።እዚ መብዛሕትኦ ግዜ ብካልእ ጀርመን ዘይኮነ ጃንጃ ይወሃብ።

ሕቶታት / ሓገዛት

ንትምህርቲ ዝምልከት ሕቶታት፡ ወለዲ ኩሉ ግዜ ንመምህራን ቤት ትምህርቲ ክሓቱ ይግባእ። ኣብዚ ዝያዳ ሓገዝ ምስዘድልዮም ክረብሕሉ ይኸእሉ። መምህራን ብወገኖምውን ተማሃራዮም ጸገማት ወይ ፍሉይ ሕቶታት ምስዝህልዎ ንወለዲ ክውከሱ ይግባእ። ብሓፈሻኡ ወለዲ ምስ መምህራን ርክብ ክገብሩ፡ ብጥብቕ ብሓባር ክሰርሑን ክመያየጡን ኣገዳሲ ረቓሒ ኢዩ። ንስነ ኣእምሮእዊን ማሕበራዊን ናብራ ጸገማት ዝምልከት ብተወሳኺ ናይ ቤት ትምህርቲ ስነ-ኣእምሮእዊ ፍልጠት ኣገልግሎት (Schulpsychologischer Dienst) ንወለዲን ቆልዑት ብነጻ ይሕገዝ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክ ኣድድራሻታት ብሮፕራት ቡሉቲን)

www.marhaban-aargau.ch/ti/school-and-education/compulsory-education

ሞያዊ ስልጠና / ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት

ድህረ መሰረታዊ ግዴታዊ ትምህርት፡ መብዛሕትኦም መንእሰያት ንሓደ ሞያዊ ስልጠና ንምቕጻል ይውስኑ። ኣብ ሓደ ላዕለዋይ ትምህርት ክመሃር ዝደሊ፡ ከም ሕጊ ኣብ ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት ናይ ብስለት ትምህርት ምስክርነት ከርኢ ኣለዎ። እዚ ከኣ ኣብ ዓንኬል ሞያዊ ስልጠና/ትምህርት ይክኣል እዩ።

ትርጉም ሞያዊ ስልጠና

Eine gute Ausbildung und die Stellung im Berufsleben haben eine hohe Bedeutung. Bereits die Leistungen in der obligatorischen Schule sind für die späteren Möglichkeiten sehr wichtig. Nach der obligatorischen Schulzeit stehen den Jugendlichen verschiedene Wege offen, um sich eine gute Ausgangslage für das Berufsleben zu schaffen (Sekundarstufe II). Ohne weitere Ausbildung ist es schwierig, eine gute Stelle zu finden. Die Beratungsdienste für Ausbildung und Beruf Aargau (ask!) beraten Jugendliche und Eltern kostenlos in Fragen der Aus- und Weiterbildung.

ሞያዊ መሰረታዊ ስልጠና

መብዛሕትኦም መናሰያት ድህረ መሰረታዊ ግዴታዊ ትምህርት ሞያዊ መሰረታዊ ስልጠና (Berufslehre) ይደልዩ። ኣብ ናይ ሞያ ትምህርት እቶም መንእሰያት ኣብ ሓደ ትካል ግብራዊ ንጥፈታት ነቲ ሞያ ዘድሊን ኣብ ጎድኑ ከኣ ሓደ ናይ ሞያ ትምህርት ይኸዱ። ካብ 250 ንላዕሊ ዝኾኑ ዓይነት ናይ ሞያ ትምህርታት ኣለዉ። እዚ ናይ ስራሕ ትምህርት ካብ 2 ክሳብ 4 ዓመት ይጸንኡ። መንእሰያት ባዕሎም ንዕኦም ዝሰማማዕ ኣብ ሓደ ትካል ናይ ስራሕ ትምህርት ይደልዩ። እቲ ምድላይ ኣቕዲሙ ኣብተን ክልተ ናይ መጨረሻታ ናይ ግዴታዊ ትምህርት ዓመታት ይጅመር።ቤት ትምህርት ንተማሃሮኡ ኣብዚ ምድላይ ይሕግዩም። ኣብዚ ግን ንወለዲ ውላዶም ይሕገዙ ከምዘለዉ ምሕባር የድሊ። ብተወሳኺ እቲ ወሃብ ኣገልግሎት ምኽሪ ንስልጠናን ትምህርትን ናይ ካንቶን ኣርጋው (ask!) ንተማሃሮ ብነጻ ብዘይ ክፍሊት ዝተፈላለዩ ምኽሪን ሓበሬታን ይህቦም። ናይ ስራሕ ትምህርት ዝዘመሙ መንእሰያት፡ ንናይ ሞያ ብስለት ትምህርት (Berufsmaturität) ከመልክቱ ይኸእሉ ኣዮም። ኣዚ ወይ ኣብ ግዜ መሰረታዊ ሞያዊ ስልጠና ወይ ናይ ስራሕ ትምህርት ምስወድኡ ክገብርዎ ይኸእሉ።

ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት

ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት (Mittelschulen) ሓደ ሰፊሕ ሓፈሻዊ ትምህርት ይህቡ። እዚ ትምህርት ንሓደ ኣካዳሚያዊ ስልጠና ኣብ ዩኒቨርሲቲ ወይ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርት (Fachhochschulen) የዳሉ። ማእከላዊ ደረጃ ትምህርት፡ ከም ናይ ጂምናዥያም ብስለት ትምህርት (gymnasiale Maturität) ዝዘመን ከም ናይ ክኢላዊ ወይ ሞያዊ ብስለት ትምህርት (Fach- oder Berufsmaturität) ዘቕረቡ ኣብ ክልተ ይምቀል።ናይ ጂምናዥያም ብስለት ትምህርት ብዘይ ፈተና ናብ ዩኒቨርሲቲ ክትእቱ የኸእል።ናይ ሞያ ወይ ናይ ክኢላዊ ብስለት ትምህርት ከኣ ብዘይ ፈተና ናብ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርት ክታኡቱ የኸእል። ኣዘን ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲታት፡ ንናይ ጂምናዥያም ብስለት ትምህርት ዘለዎም ክፉታት፡ እቶም ዩኒቨርሲቲታት ከኣ ናይ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርት ሞያዊ ብስለት ትምህርት ዘለዎም ሰባት (ብሓደ ፈተና) ክፉታት እዮም። ከከም ኩነታቱ ግን ተወሳኺ ጠለባት ይግበረሎም።

መሰጋገሪ ድልድል አቅርቦታት

ካብ 16- 21 ዓመት ዕድሜኦም፡ ድሕሪ ግዴታዊ መሰረታዊ ናይ ትምህርቲ ግዜእኦም ናብ ካንቶን ዝመጽኡ መንእሰያት፡ ሓደሓደ ፍሉጣት ረቓሒታት ድሕሪ ምምላእ ናብ ሓድ መሰጋገሪ ስልጠና (Brückenangebot) ናይ ካንቶን ቤት ትምህርቲ ስልጠና (Kantonale Schule für Berufsbildung, ksb) ክሳተፉ ይኽእሉ። እቲ ዝኸበደ ጎድኒ ናብ ስራሕ ዓለም ኣብ እትኣትወሉ ግዜ ይኸውን። ሓደ መሰጋገሪ ድልድል፡ ንመንእሰያት ናይ ስራሕ ትምህርቲ ወይ መለማመዲ ስራሕ ንክረኽቡ ይሕግዞም። ተገዳስነት ዘኣዎም ናብ ወሃቢ ኣገልግሎት ምኽሪ ንትምህርቲን ስልጠናን ናይ ካንቶን ኣርጋው (ask!) ወይ ኣብ ማእከል ሓባሪ መንገዲ ምድላይ ስራሕ (Anlaufstelle Wegweiser) ክውከስ ይኽእል።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.marhaban-aargau.ch/ti/school-and-education/vocational-education-and-training--middle-school

የኒቨርሲቲ / ክኢላዊ ላዕለዋይ ትምህርቲ

አብ ስዊስ ክልተ ላዕለዋይ ትምህርቲ ኣለዉ። የኒቨርሲቲን ክኢላዊ ላዕለዋይ ትምህርቲን ይብሃሉ። ናይ ወጻኢ ናይ ብስለት ትምህርቲ ምስክር ወረቐት ሒዝኻ ምስትመጽእ፡ ብቀጥታ ናብ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ትኸይድ።

ጫላ / ኣገባብ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ

አብ ናይ ስዊስ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ፡ የኒቨርሲቲን ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲን (Fachhochschulen) (Tertiärstufe) ተባሂሉ ኣብ ክልተ ይኸፈሉ። ኣብ ክኢላዊ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ፡ ንተግባር ዝግለጹ፡ ኣብ የኒቨርሲቲ ከኣ ንክልሉ-ሓሳብ ዝግለጹ ትምህርቲ ይወሃቡ። ክልቲኦም ዓይነት ትምህርቲ ማዕረ ዝኾሙ እዮም፡ ብና ቦለኛ ሕጊ ኤውሮጳ መሰረት ድማ ማዕረ ይስርዑ። እዚ እም ብደረጃ ባችለር ወይ ማስተር ብሕጊ ኤውሮጳ ተፈሊጦም ይዛዘሙ።

መእተዊ ረጅሒታት

ከከም ዓይነት ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ፡ መእተዊ ረጅሒታት ይፈላለዩ። ናይ ስዊስ ናይ ብስለት ትምህርቲ ምስክር ወረቐት ብርግጽ ናብ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ የእቱ። ናይ ወጻኢ ናይ ብስለት ትምህርቲ ምስክር ወረቐት ተቐባልነት የብሉን። ናብ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ንምእታው ሰብ ብቀጥታ ናብ የኒቨርሲቲ/ ክኢላዊ ላዕለዋይ ትምህርቲ ማለት ኣብቲ ክመሃረሉ ዝደልዮ የመልክት። ብሓፈሽኡ ምልክት ጀርመናገዳሲ ቅድመ-ኩነት ኢዩ። ገለ ዓውደ ትምህርቲ ቀዳማይ ዓመት ብእንግሊዝ ዝህባ የኒቨርሲቲ ኣለዎ። ማእከል ምክሪን ሓበሬታን ናይ ካንቶን ኣርጋው (ask!) ነዚ ዝምልከት እኹል ሓበሬታ ብዛዕባ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ዝተፈላለዩ ዘለዉ ተኸእሎታት ይሕብር።

ዝለዓለ ሞያዊ ስልጠና

ኣብ ጎድኒ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ኣብ ስዊስ ዝለዓለ ሞያዊ ስልጠና (höhere Berufsbildung) እቲ ተፈታዊ መንገዲ ፍልጠት እዩ። እዚ ናይ ሞያ ላዕለዎት ክኢላታት ብሓደ ፍላ ዓውዲ ዕሚቕ ፍልጠት ሒዞም ፡ ክእላዊ ፍልጠት ንከጥርዩን ቀላሲ ስራሕ ንምግብ ይበቓዮ። እዚ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ ምስ መሰረትዊ ናይ ሞያ ትምህርቲ (Berufslehre) ተታሓሒዞ ይመጽእ። ናይ ካንቶን ኣርጋው ናይ ምክሪ ኣገልግሎት ኣብ ትምህርቲን ስልጠናን (ask!) ነዚ ዝምልከት ሓበሬታ ብዛዕባ ዝተፈላለዩ ተኸእሎታት ይህብ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክ ኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.marhaban-aargau.ch/ti/school-and-education/universities--universities-of-applied-sciences

ተፈላግነት ዲፕሎማ

ናይ ወጻኢ ዲፕሎማን ምስክር ወረቆትን ኣብ ስዊስ ኩሎም ቅቡላት/ተፈላግነት ዘብሎም ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። መርትዕታት ብምቕራብ ግን ዘሎካ ዲፕሎማ ተፈላግነት / ቅቡል ክትገብሮ ይከኣል። ንገለ ሞያታት እዚ ናይ ግድን ኣድላዩ ኢዩ።

ተቐባልነት / ተፈላግነት ዲፕሎማ

ናይ ወጻኢ ዲፕሎማ ዘለዎም ሰባት፡ ሓደ ሓደ ቅድመ-ኩነት ብምምላእ፡ ቅቡላት ክገብርዎም ይከእል። ቅቡል ዝበሃል ዲፕሎማ፡ እቲ ናይ ወጻኢ ዲፕሎማ፡ ምስ ናይ ስዊስ ደረጃ ሓደ ዋጋ ከም ዘለዎ ይረጋገጽ። ኣብቶም ብሕገ ረቓቲታት ዝተወሰነሎም ሞያታት(ንኣብነት፡ ናይ ሕክምና ክኢላታት፡ ናይ ትምህርቲ ክኢላታት) ነቲ ናይ ደገ ዲፕሎማ ቅቡል ክትገብሮን ብምዃን ምእንቲ ክትነጥፍ ብሕገ ናይ ግድን ኢዩ። ነዚ ቅቡል ንምግባር ዝሰርሑ ትካላት ከከም ዓይነት ሞያ ክፈላለዩ ይኽእሉ። ሓበሬታ ካብ ሃገራዊ ናይ ዲፕሎማ ቅቡል መግቢሪ ትካል (Nationale Kontaktstelle für Diplomanerkennung) ወይ ናይ ምኽሪ ኣገልግሎት ንስልጠናን ሞያን ካንቶን ኣርጋው (ask!) ምውካስ ይከኣል።

ምርግጋጽ ደረጃ ስልጠና

ብሕገ ኣብ ዘይተሓንጸጹ ሞያታት፡ ዲፕሎማ ቅቡል ምግባርን፡ ኣብ ስዊስ ንክትነጥፈሎምን ብዙሕ ኣገዳሲ ኣይኮነን። ነዞም ሞያታት ዚኣም ናይ ደረጃ መረጋገጺ ምስክር (Niveaubestätigung) ክሕተት ይከእል። እዚ ምስክርነት ናይ ስራሕ ዋጋ ናይቲ ዲፕሎማ ኣብ ስዊስን ናይ ትምህርቲ ሜላን ኣገባብን ንምንጽጻርን ኣብ ምድላይ ስራሕ ከም ምስክርነት ይሕግዝ። ሓበሬታ ንመረጋገጺ ደረጃ ዲፕሎማ ካብ ሃገራዊ መወከሲ ማእከል ናይ ዲፕሎማ ተፈላግነት ወሃቢ ኣካል (Nationale Kontaktstelle für Diplomanerkennung) ወይ ካብ ናይ ምኽሪ ማእከል ንስልጠናን ትምህርቲን ኣብ ካንቶን ኣርጋው (ask!) ምውካስ ይከኣል።

ምድጋም ዝተመረቐካሉ / ዝዛዘምካዮ ሞያ

ሞያዊ ተሞክሮን ትምህርቲን ዘልዎም ፡ዓቕሚ ኣዳም ዝበጽሑ መንእሰያት፡ ሒዞም ዝመጽኡ ዲፕሎማ ቅቡል/ ተፈላግነት ዘይብሉ መስዝኸውን፡ ኣብ ስዊስ ሞያዊ መሰረታዊ ትምህርቲ ወይ ላዕለዎይ ትምህርቲ ደጊሞም ክመሃሩ ይኽእሉ። ናይዚ መስርሕ፡ ኣብ ናይ ቀደም ትምህርቶም፡ ሞያዊ ተመኹሮኦምን ዕድሜኦምን ይምርኮስ። ኣብዚ ጉዳይ ኣፍልጦ ጀርመን (NiveauB1/B2 nach GER) ቀንዲ ወሳኒ ረቓቲ ኢዩ። ኣብዚ ጉዳይ ዝግደስ ሰብ፡ ኣብ ናይ ስራሕ መእተዊ ማዕጾ ናይ ካንቶን ኣርጋው (Eingangsportal Aargau) ብነጻ ሓበሬታን ምኽሪን ክረክብ ይኽእል። ዝነበሮ ሞያ ደጊመ ኣብ ስዊስ ዝመሃር፡ ዝያዳ ዕድል ንስራሕን ንቀጻሊ ትምህርቲን ይረክብ።

ዝያዳ ሓበሬታ (ሊንክ ኣድራሻታት ብሮፕራት ቡለቲን)

www.marhaban-aargau.ch/ti/school-and-education/recognition-of-qualifications